

Begroting 2016

De begroting 2016 van de Commissie Eindtermen Accountantsopleiding is door de commissie vastgesteld in de vergadering van 11 maart 2015. De ontwerp begroting is overeenkomstig artikel 53, lid 2 van de Wet op het accountantsberoep (Wab) aan het bestuur van de NBA voorgelegd voor het geven van een zienswijze. De Minister van Financiën heeft op 10 november 2015 ingestemd met de begroting 2016.

1. Achtergrond en wettelijke taken CEA

De Commissie Eindtermen Accountantsopleiding (CEA) is een bij wet ingesteld zelfstandig bestuursorgaan, waarvan de leden door de Minister van Financiën zijn benoemd. In de Wet op het accountantsberoep (art. 49 en 54) zijn aan CEA de volgende taken toebedeeld:

- Het vaststellen van de eindtermen, met inachtneming van de vakgebieden zoals bedoeld in het Besluit accountantsopleiding en de beroepsprofielen behorende bij de accountantstitels van Accountant-Administratieconsulent en Registeraccountant;
- Het aanwijzen van opleidingen die geheel of gedeeltelijk voldoen aan de eindtermen, met uitzondering van de eindtermen die betrekking hebben op de praktijkopleiding, voor zover deze opleidingen niet zijn geaccrediteerd in overeenstemming met artikel 5a.9 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek of niet de toets nieuwe opleiding overeenkomstig artikel 5a.11 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek met positief gevolg hebben ondergaan;
- Het toetsen of de praktijkopleidingen voldoen aan de eindtermen die gelden voor de praktijkopleiding;
- Het afgeven van verklaringen van vakbekwaamheid aan personen die beschikken over een buitenlandse accountantskwalificatie.

De commissie bestaat uit zeven leden die op persoonlijke titel voor een periode van vijf jaar zijn benoemd. Naast een (onafhankelijk) voorzitter, bestaat de commissie uit drie commissieleden die AA zijn en drie commissieleden die RA zijn.

Deze begroting bevat de baten en lasten voor het kalenderjaar 2016 die voortvloeien uit de hiervoor beschreven taken van CEA. In de begroting zijn als vergelijking de begrote cijfers van 2015 en de werkelijke cijfers over het boekjaar 2014 opgenomen.

2. Bedrijfsvoering CEA

In artikel 53 Wab is bepaald dat CEA de kosten van haar werkzaamheden jaarlijks in rekening brengt bij de beroepsorganisatie. De kosten worden gebaseerd op de begroting waarmee de Minister van Financiën heeft ingestemd.

De bezoldiging van de leden van CEA wordt vastgesteld door de Minister van Financiën. De hoogte van de vergoeding voor de commissieleden is oorspronkelijk vastgesteld door de Minister van Financiën en wordt jaarlijks geïndexeerd volgens een overeengekomen indexcijfer.

In het bestuursreglement, dat is goedgekeurd door de Minister van Financiën, is geregeld dat CEA wordt ondersteund door een bureau, bestaande uit de secretaris en zijn staf. Het bureau draagt zorg voor beleidsvoorbereiding, is betrokken bij de uitvoering van dat beleid en stelt de verantwoording op. De secretaris is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken op het bureau, in afstemming met de voorzitter.

Met het ministerie van Financiën is overeengekomen dat CEA en het bureau zijn gehuisvest bij de NBA. De NBA en het ministerie van Financiën zijn in onderhandeling over een definitieve dienstverleningsovereenkomst waarin de afspraken en de wijze van doorbelasting van de bureaunkosten wordt geregeld. De lasten van CEA zoals in deze begroting opgenomen, zijn gebaseerd op de praktijk van de afgelopen jaren.

De personeelsleden van het bureau hebben een dienstverband met de NBA en maken gebruik van de facilitaire diensten van de NBA. De bureaunkosten worden aan CEA doorberekend zoveel mogelijk op basis van werkelijke kosten en deels via opslagpercentages en tarieven. Over de doorbelasting van de NBA aan CEA is geen BTW verschuldigd.

De commissie heeft besloten ter verhoging van de effectiviteit en efficiency van haar toezichthoudende activiteiten om een elektronisch dossier in te voeren. Deze implementatie was gepland voor 2014. Een test in 2014 van de applicatie die hiervoor geselecteerd was, heeft negatief uitgepakt, zodat de commissie besloten heeft af te zien van de implementatie van die applicatie. Mede in verband met onderbezetting van het secretariaat zal de selectie en implementatie van een nieuwe applicatie op z'n vroegst in 2015 kunnen plaatsvinden, op voorwaarde dat de bezetting van het bureau op orde is. Dit betekent dat mogelijk ook in 2016 nog kosten voor implementatie gemaakt zullen worden, evenals reguliere exploitatiekosten, zoals licentie- en onderhoudskosten.

3. Beleidsparagraaf

In deze paragraaf worden de beleidsprioriteiten van CEA voor 2016 beschreven. Hierbij wordt onderscheid gemaakt naar de vier taakgebieden van CEA.

3.1 Vaststellen eindtermen accountantsopleiding

CEA heeft eindtermen voor zowel de theoretische opleidingen als de praktijkopleidingen vastgesteld. De huidige eindtermen bouwen voort op het stelsel van vakbekwaamheidseisen dat al geruime tijd bestaat. In 2014 hebben CEA en NBA in een gezamenlijke nota "Vakbekwaamheid Verzekerd" de contouren van een nieuw opleidingsmodel geschetst. Dit nieuwe opleidingsmodel vormt het uitgangspunt voor het formuleren van nieuwe eindtermen, waartoe CEA in 2014 een stuurgroep heeft ingesteld. De nieuwe eindtermen zullen naar verwachting in het najaar van 2015 door CEA kunnen worden vastgesteld. Het jaar 2016 zal dan vooral in het teken staan van (het regelen en borgen van) de implementatie van de nieuwe eindtermen. Daartoe zal CEA met relevante stakeholders overleggen en afspraken maken, zoals een goede overgangsregeling.

De NBA-commissie "Integratie Theorie- en Praktijkopleidingen" zal in 2015 adviseren hoe in de accountantsopleidingen de samenhang tussen de theoretische- en praktische vorming kan worden versterkt. De voorstellen van de commissie beogen de kwaliteit van het opleidingstraject (theoretische opleiding en praktijkopleiding samen) te verbeteren en de studeerbaarheid van de opleiding te vergroten. De adviezen van de commissie bouwen voort op het nieuwe opleidingsmodel zoals beschreven in de nota 'Vakbekwaamheid Verzekerd' van juli 2014. CEA zal de gevolgen van de adviezen voor haar toezicht moeten beoordelen en waar nodig haar toezichtkader en toezichtactiviteiten hierop (moeten) aanpassen.

Ten behoeve van het monitoren van de invoering van de eindtermen voor zowel de theoretische opleiding als praktijkopleiding en het bewaken van de overeengekomen overgangsregelingen onderhoudt de commissie periodiek contact met de primaire stakeholders, zoals het AC-scholenoverleg, de Vereniging van Aangewezen Accountantsopleidingen (VAAC), de Permanente Werkgroep Accountancy (PWA) en de Raad voor de Praktijkopleidingen.

De kosten van de inzet van de commissieleden en externe deskundigen zijn in de begroting verantwoord onder 'vergoeding commissieleden' respectievelijk 'vergoeding subcommissies'. Ook zijn er kosten begroot die samenhangen met de organisatie van de betreffende activiteiten, zoals reiskosten en vergaderkosten.

3.2 Aanwijzen theoretische opleidingen en toezicht op de realisatie van de eindtermen

In 2015 vindt een herijking plaats van het toezichtkader voor de theoretische opleidingen. Het nieuwe toezichtkader zal in 2016 voor het eerst toegepast worden op de dan geplande toezichtactiviteiten. Hierover zal de commissie actief overleg voeren met relevante stakeholders.

Naast het periodiek aanwijzen van theoretische opleidingen houdt CEA ook actief toezicht op de borging van de eindtermen tussen twee aanwijzingen in. Daartoe wordt gebruik gemaakt van quick scans om eventuele risico's te signaleren. De uitkomsten van de quick scans worden ook gebruikt bij het bepalen van het risicoprofiel van een opleiding. Het risicoprofiel bepaalt in belangrijke mate de vervolgvactiteiten van het (doorlopende) toezicht door CEA. Indien daartoe aanleiding is, zullen beleidsgesprekken met opleidingen worden gevoerd. Dat gebeurt standaard na een eerste aanwijzing van een nieuwe opleiding.

In 2016 komen vier reeds aangewezen AA-opleidingen in aanmerking voor een nieuwe aanwijzing, te weten de (postnitiële) AA-opleiding van Markus Verbeek Praehop Nederland, de Hogeschool LOI, de Hogeschool Utrecht en de Noordelijke Hogeschool Leeuwarden. Daarnaast voorziet de commissie diverse beleidsgesprekken met opleidingen die recent voor de eerste keer zijn aangewezen, zoals de voormalige (NBA) Beroepsopleiding AA, de AA-opleiding van HBO A&A en eventueel een nieuwe RA-opleiding op Curaçao.

In 2016 zal CEA in beginsel bij alle opleidingen, waar geen aanwijzingsactiviteiten plaatsvinden, een quick scan uitvoeren en indien nodig een beleidsgesprek. Voor de opleidingen die in 2015 (op)nieuw worden aangewezen zal in de quick scan ook specifiek aandacht worden besteed aan de follow up van eventuele bevindingen uit die aanwijzing.

In 2017 zullen alle RA-opleidingen in Nederland opnieuw moeten worden aangewezen. Vanwege de omvang zullen de voorbereidende werkzaamheden hiertoe al in het najaar van 2016 starten.

De kosten van de inzet van de commissieleden en bureaumedewerkers zijn opgenomen onder 'vergoeding commissieleden' en 'bureaunkosten'. De commissie verwacht in 2016 ook kosten voor externe deskundigen bij het aanwijzen van opleidingen, deze zijn verantwoord onder 'vergoeding subcommissies'. Eventuele bezwaren tegen besluiten van de commissie worden in beginsel voorgelegd aan een externe bezwarencommissie die CEA hierin adviseert en waarvan de leden een vergoeding ontvangen (verantwoord onder vergoeding subcommissies).

3.3 Toezicht eindtermen praktijkopleiding

De commissie ziet toe op de mate waarin aan de eindtermen van de praktijkopleidingen voor AA en RA wordt voldaan. Daartoe heeft CEA, in overleg met de Raad voor de Praktijkopleidingen (de Raad), een toezichtkader ontworpen. In de uitoefening van het toezicht maakt CEA zoveel mogelijk gebruik van de uitkomsten van de interne beheersings-maatregelen zoals die zijn getroffen door de Raad. CEA neemt kennis van rapportages van de Raad en voert met de Raad periodiek overleg. Daarnaast stelt CEA zelf ook de werking van de interne beheersingsmaatregelen vast, bijvoorbeeld door het bijwonen van visitaties van stagebureaus en dossieronderzoek. Waar nodig zal CEA aanvullend, gegevensgericht onderzoek uitvoeren naar de naleving van de eindtermen.

De commissie heeft met de nieuwe accountantswet de mogelijkheid om een aanwijzing te geven aan de praktijkopleidingen als uit de toetsing van CEA blijkt dat deze niet voldoet aan de eindtermen. Betrokkenen zijn gehouden deze aanwijzing in acht te nemen. Tegen dergelijke aanwijzingen staat de mogelijkheid van bezwaar en beroep open.

De kosten van de hiervoor genoemde activiteiten betreffen voornamelijk de inzet van de bureaumedewerkers (verantwoord onder bureaunkosten) en de vergoedingen van commissieleden. Eventuele bezwaren tegen besluiten van de commissie worden in beginsel voorgelegd aan een externe bezwarencommissie die CEA hierin adviseert en waarvan de leden een vergoeding ontvangen (verantwoord onder vergoeding subcommissies).

3.4 Afgeven verklaringen van vakbekwaamheid

De behandelingen van informatieverzoeken, aanvragen voor een verklaring van vakbekwaamheid en verzoeken voor een voorlopig oordeel worden in belangrijke mate, in mandaat, door het bureau behandeld. Bij aanvragen van personen met een accountantskwalificatie van buiten de Europese Unie wordt een externe adviescommissie ingeschakeld. De kosten hiervan zijn begroot onder 'vergoeding subcommissies'. Eventuele bezwaren worden voorgelegd aan een externe bezwarencommissie die CEA hierin adviseert en waarvan de leden een vergoeding ontvangen (verantwoord onder vergoeding subcommissies).

4. Begroting 2016

In deze paragraaf worden de baten en lasten die gemeoid zijn met de wettelijke taakgebieden en beleidsprioriteiten 2016 gespecificeerd.

	Begroting 2016	Begroting 2015	Realisatie 2014
Baten			
<i>Doorbelasting aan NBA</i>	746.000	755.500	676.727
<i>Rentebaten</i>	0	500	2.052
Totaal baten	746.000	756.000	678.779
Lasten			
<i>Bureaunkosten</i>	575.000	545.500	563.696
<i>Commissiekosten</i>			
Vergoeding commissieleden	76.000	75.000	74.362
Reis- en verblijfkosten	7.500	13.000	5.840
<i>Totaal commissiekosten</i>	<i>83.500</i>	<i>88.000</i>	<i>80.202</i>
<i>Overige lasten</i>			
Vergoeding subcommissies	20.000	20.000	22.441
Vergaderkosten	5.000	5.000	2.797
Advieskosten	30.000	65.000	754
Invoering en exploitatie elektronisch dossier	20.000	20.000	1.815
Overige kosten	12.500	12.500	7.074
<i>Totaal overige lasten</i>	<i>87.500</i>	<i>122.500</i>	<i>34.881</i>
Totaal lasten	746.000	756.000	678.779
Saldo baten minus lasten	0	0	0

5. Toelichting op de begroting

5.1 Algemene toelichting

Ter vergelijking zijn de bedragen uit zowel de goedgekeurde begroting 2015 als de definitieve cijfers over het boekjaar 2014 opgenomen.

De totale begrote lasten voor 2016 dalen licht met 1,2% ten opzichte van de begroting 2015. Deze daling wordt verklaard door enerzijds een stijging van de bureaunkosten (m.n. personeelskosten) en anderzijds een daling van de advieskosten. De advieskosten dalen doordat in 2015, eenmalig, een bedrag voor externe evaluatie van de commissie is opgenomen ter grootte van € 35.000. In 2016 liggen de advieskosten weer op een normaal niveau. De bureaunkosten 2016 stijgen ten opzichte van de begrote bureaunkosten 2015 met ruim 5%. In de begroting 2016 is uitgegaan van de opgave van de begrote personeelskosten 2015 door de NBA rekening houdend met periodieke verhogingen voor 2016 en een beperkte indexering van de salarissen. Nu reeds is duidelijk dat het onderdeel personeelskosten in de begroting van de bureaunkosten over 2015 niet toereikend is, gegeven de werkelijke salarissen van de bureaumedewerkers over 2015. In de begroting van 2015 is uitgegaan van de opgave van de bureaunkosten door de NBA. De andere kostenposten vertonen een gelijkmatige ontwikkeling met de begroting 2015.

Een onderverdeling van lasten naar taakgebieden is vrijwel niet mogelijk, omdat een belangrijk deel van de beleidsvoorbereiding en –uitvoering van alle taakgebieden door het bureau van de CEA geschiedt.

De lasten in de begroting 2016 zijn hoger dan de werkelijke lasten van 2014, vooral omdat verschillende kostenposten in 2014 een onderuitputting vertonen ten opzichte van de begroting 2014. Zo heeft CEA in 2014 maar zeer beperkt juridisch advies hoeven in te winnen waardoor de kosten ruim € 29.000 beneden de begroting blijven. De implementatie van een nieuw digitaal systeem heeft in 2014 geen doorgang gevonden, vanwege negatieve uitkomsten van een test, waardoor de kosten ruim € 18.000 beneden begroting blijven. Voor 2015 is de implementatie van een alternatief digitaal systeem voorzien.

5.2 Doorbelasting beroepsorganisatie

De lasten van CEA komen, overeenkomstig artikel 53, eerste lid, Wab, volledig voor rekening van de beroepsorganisatie.

5.3 Bureaukosten

Het bureau van CEA omvat vijf medewerkers, te weten: de secretaris, drie beleidsmedewerkers en een stafmedewerker. De formatie omvang bedraagt 4,3 fte. De medewerkers zijn in dienst van de NBA en worden gedetacheerd bij CEA. De werkelijke personeelskosten worden volledig doorbelast aan CEA. Voor overige kosten (bijv. huur, inrichting werkplekken, overhead, e.d.) wordt een vastgesteld bedrag of een opslag op de personeelskosten doorbelast. Daarnaast worden de werkelijke kosten van telefoon, porti, catering, ontwikkeling/beheer website e.d. doorberekend. Bij het vaststellen van de bedragen is uitgegaan van de werkelijke bedragen en tarieven over 2015, zoals die door de NBA zijn verstrekt, omdat geen recentere tarieven beschikbaar waren.

5.4 Commissiekosten

De oorspronkelijke vergoeding van de commissieleden is in 2006 vastgesteld door de minister van Financiën. De commissieleden ontvangen een vast tarief per dagdeel per activiteit. Voor commissievergaderingen is destijds met de minister van Financiën overeengekomen dat de commissieleden voor elke commissievergadering tevens één dagdeel voorbereiding ontvangen. Ten opzichte van 2015 is het tarief per dagdeel zoals gebruikelijk verhoogd met het indexcijfer voor CAO-lonen per maand inclusief bijzondere beloningen van alle sectoren over 2014 (meest recent). De tariefsaanpassing bedraagt 1,25%. De tarieven voor 2016 zijn:

- voor de voorzitter: een tarief van afgerond € 427,25 (was € 422,00) per vergadering per dagdeel, waarbij per vergadering 1 dagdeel voorbereiding gerekend wordt;
- voor de leden: een tarief van € 304,75 (was € 301,00) per vergadering per dagdeel, waarbij per vergadering 1 dagdeel voorbereiding gerekend wordt;
- voor reis-, verblijf- en overige kosten: de werkelijk gemaakte kosten.

De commissie vergadert in 2016 naar verwachting 8 keer. In de vergaderingen bespreekt de commissie het (voorgenomen) beleid, de uitvoering en de verantwoording van het beleid, evenals lopende zaken. De commissie vergadert altijd in haar volledige samenstelling en kent geen dagelijks bestuur. Naast reguliere commissievergaderingen zijn er diverse andere activiteiten gericht op de uitvoering van het beleid. Dit betreft, naast overleg met stakeholders, ook activiteiten in het kader van het aanwijzen van opleidingen en het toezicht op de eindtermen van de theoretische en praktijkopleidingen. De commissie verwacht in 2016, evenals in 2015, een beperkt aantal (nieuwe) aanwijzingen te hoeven verstrekken. Daarom zijn de kosten van het toezicht op de theoretische opleidingen dit jaar vrijwel gelijk aan die van 2015, maar lager dan in vorige jaren. Ook de kosten van overige activiteiten zijn gelijk ten opzichte van 2015. Een

specificatie van de geplande activiteiten en de vergoeding van honorarium en reis- en verblijfkosten is in onderstaande tabel opgenomen.

Specificatie vergoeding CEA-leden en reis- en verblijfkosten (bedragen afgerond):

Betreft	Commissie vergaderingen	Overige activiteiten	Toezicht eindtermen		Totaal (afgerond)
			Theoretische opleidingen	Praktijk opleidingen	
Dagdeelvergoeding	4.510	1.030	2.075	2.075	
Aantal dagdelen	8	18	6	4	
Totaal vergoeding	36.080	18.540	12.450	8.300	76.000
Reis- en verblijfkosten	2.500	1.500	2.500	1.000	7.500
Totaal	38.580	20.040	14.950	9.300	83.500

Er zijn ook accountantsopleidingen buiten Nederland (op Curaçao) die door CEA zijn of worden aangewezen en waarop de commissie toezicht houdt. Gegeven de geplande activiteiten in 2015 voorziet de commissie voor 2016 in beginsel geen toezichtactiviteiten die buiten Nederland plaatsvinden, zodat daar in de begroting ook geen rekening mee is gehouden. Indien de ontwikkelingen aanleiding geven om toch toezichtactiviteiten buiten Nederland te verrichten, dan heeft dat gevolgen voor de hoogte van de commissiekosten (vergoeding van CEA-leden en de reis- en verblijfkosten).

5.5 Overige lasten

Toelichting vergoeding subcommissies

Ten behoeve van haar taken laat de commissie zich waar nodig adviseren en ondersteunen door externe deskundigen, al dan niet georganiseerd in subcommissies. De kosten die hieraan verbonden zijn, voor zover deze niet elders gedeclareerd kunnen worden, komen voor rekening van CEA. CEA kent de volgende permanente subcommissies:

- beoordelingscommissies die de aanvragen voor een verklaring van vakbekwaamheid en/of voorlopige oordelen beoordelen;
- de bezwarencommissie die eventuele bezwaarschriften beoordeelt;
- de commissie onderhoud eindtermen (i.v.m. de invoering van nieuwe eindtermen zal het onderhoud van de eindtermen opnieuw moeten worden vorm gegeven).

In verband met het aanwijzen van hbo-opleidingen in 2016 verwacht de commissie ook kosten voor het inschakelen van externe deskundigen die de programma's inhoudelijk beoordelen. Deze kosten worden zoals gebruikelijk verantwoord onder vergoeding subcommissies.

Toelichting vergaderkosten

De kosten van vergaderingen bestaan uit kosten van externe vergaderlocaties voor vergaderingen en besprekingen en de abonnementskosten van een vergaderapplicatie. De commissie vergadert in beginsel 'papierloos' via een vergaderapplicatie. Voor de vergaderkosten is een geschat bedrag in de begroting opgenomen uitgaande van de abonnementskosten voor de vergaderapplicatie en kosten van vergaderlocaties.

Advieskosten

Omdat CEA gehouden is aan de bepalingen in de Algemene wet bestuursrecht en de Wet openbaarheid van bestuur, schakelt zij waar nodig juridisch advies in. Nieuwe en/of gewijzigde procedures en beleidsregels laat CEA vooraf juridisch toetsen, om zeker te zijn dat deze voldoen aan de daaraan te stellen eisen.

Bij de uitvoering van beleid en bij besluiten van de CEA kunnen zich situaties voordoen (o.a. bezwaar- en beroepsprocedures) waar juridisch advies en/of ondersteuning gewenst is. CEA acht het niet efficiënt om dergelijke juridische kennis volledig binnen het bureau van CEA te borgen. Sinds haar oprichting heeft de commissie pas één keer een beroepsprocedure hoeven voeren bij het College van beroep voor het bedrijfsleven en drie bezwaarprocedures. In de begroting is dan ook geen rekening gehouden met eventuele beroepsprocedures die, zo leert de ervaring, vaak langdurig en kostbaar kunnen zijn.

Voor de juridische ondersteuning is zoals gebruikelijk een geschat bedrag begroot.

Invoering en exploitatie elektronisch dossier

Dit betreft de jaarlijkse exploitatiekosten van een elektronisch dossier dat CEA naar verwachting in 2015 zal implementeren. Het betreft een inschatting van de jaarlijkse exploitatiekosten plus advieskosten voor de inrichting van het systeem, omdat het systeem gefaseerd wordt ingevoerd.

Overige kosten en onvoorzien

Tot de overige kosten behoren kosten voor: jaarrekeningcontrole, kantoorkosten, representatie, literatuur, e.d. Hiervoor is een geschat bedrag begroot op basis van de ervaringen van afgelopen jaren.